

IRODALOM.

(—) Pest Ezerkilencszáztizenötben. Az irodalmi kritika a legteljesebb elismeréssel adózik Krúdy Gyula új kötetének, amely a Magyarországon megjelent «Pesti levelek»-et tartalmazza. E levelekkel egészen új, remek műfajt teremtett Krúdy: ezt állapítja meg most a kritikusok lábora. Talán a legjellemzőbb és legtalálhatóbb a Pesti Napló bírálata, amelyben L. L. a következőket írja:

A nagy író háborus jegyzőkönyvének címlapján egy féllábu katona követ egy nagyon divatosan öltözött pesti kisasszonyt — halál és tréfa lakik ebben a könyvben, amelyet el kell olvasnia mindenkinek és amely eleven, mint az óra, amelyben most élünk. Az élő magyar novellisták legkiválóbbja, Krúdy Gyula, minden okosságát és minden líráját adja ebben a kötetben, amelyen a háborúról írt Pesten és a Balaton mellett, mégis úgy, hogy benne forrásba jönnek a háboru holt hónapjai, mint a nápolyi templom márványesészéjében Szent Januárius vére. A költő magában, nagy ajándékozó szívében, érzi meg a háborút becsületesebben, mint az, aki értelmén és irgalom nélkül rója a csaták valóságos mezeit. A háboru nehéz hidpróbája volt valamennyi gyakorló írónak, Krúdy Gyula megerősödve, meggazdagodva, megszinesedve került ki ebből is. Számára minden élmény mély kut, az egész világ tükrös, mely az ő szép és szenvedő szívének képét sugarazza. Drága vallomások, illatos szeszélyek vannak e könyvben, jeles félórái egy nagy írónak. Érzelem hárfája a csaták zajában. Mindvégig forró és izgalmas könyv ez, amellelt tulontul irodalmi és benne a művészet diadalmaskodott a fegyverhordozás, a seb szentsége, a kommandó zaja fölött. Finom és mégis végtelenül érdekes ez a könyv, fogvartató olvasmány, mindigre szóló kiutca a jók és az értelmesek könyvestárainak. Szép és magyar, noha prózában íródott, mégis a legszebb háborus költeménykötet, hiszen a próza, melyen a költő hozzánk szól, Krúdy Gyulánké.